

Kültürlenme Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kültürlenme Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25193>

Özet

Kültürlenme Ölçeği, Ramil Aliyev tarafından 2011 yılında Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nde tamamlanan doktora tezi kapsamında geliştirilmiş özgün bir psikometrik araçtır. Ölçeğin temel amacı, farklı kültürel geçmişlere sahip olan **yüksek öğrenim** öğrencilerinin yeni eğitim ve sosyal çevrelerindeki ilk etkileşim algılarını ve genel **kültürlenme** düzeylerini bilimsel yöntemlerle incelemektir. Bu araç, öğrencilerin kültürel adaptasyon süreçlerini ve bu süreçte benimsedikleri uyum stratejilerini (entegrasyon, asimilasyon, ayrılma, marjinalleşme) değerlendirmek üzere tasarlanmıştır.

Ölçek, özellikle uluslararası öğrencilerin karşılaştıkları kültürel şok, sosyal destek arayışı ve akademik performans arasındaki ilişkileri anlamlandırılmaya yönelik önemli bir katkı sağlamaktadır. Geliştirme türünde bir ölçek olarak, psikometrik özelliklerinin detayları ilgili tez çalışmasında yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler

Kültürlenme, Acculturation, Yüksek Öğrenim Öğrencileri, Kültürel Uyum, Psikolojik Ölçek Geliştirme.

Yazarlar

Ramil Aliyev

Amaç

Ölçeğin birincil amacı, yabancı veya farklı kültürlerden gelen **üniversite** öğrencilerinin ev sahibi ülkenin eğitim ortamlarına ve sosyal yaşamına ne ölçüde uyum sağladıklarını tespit etmektir. Bu uyum düzeyi, öğrencinin akademik başarısını, psikolojik iyi oluşunu ve genel sosyal entegrasyonunu doğrudan etkileyen kritik bir değişkendir.

Ölçek, araştırmacılara ve eğitim uzmanlarına, öğrencilerin ilk etkileşim algılarının (pozitif veya negatif) kültürlenme stratejileri üzerindeki etkisini ölçme imkanı sunar. Böylece, kültürel farklılıklardan kaynaklanan potansiyel çatışma alanları erkenden belirlenerek, öğrencilere yönelik hedef odaklı destek programları geliştirilebilir.

Yapı

Kültürlenme Ölçeği'nin ölçmeyi hedeflediği temel psikolojik yapı, bireyin farklı bir kültürel çevreyle uzun süreli temas sonucu geliştirdiği psiko-sosyal ve davranışsal değişimler bütünü olan **kültürlenme** (Kültürlenme) sürecidir. Bu yapı genellikle çok boyutludur ve kültürel kimliği koruma

ile ev sahibi kültüre katılmaya derecesine göre farklılık gösterir.

Ölçek, öğrencilerin adaptasyon sürecinde benimsediği dört temel kültürlenme stratejisini yansıtabilecek alt boyutlar içerir: **Entegrasyon** (iki kültürü de koruma), **Asimilasyon** (ev sahibi kültüre tam uyum), **Ayrılma** (ana kültürü koruyup ev sahibi kültürü reddetme) ve **Marjinalleşme** (her iki kültüre de yabancılaşma). Ölçeğin maddeleri, öğrencilerin yeni çevreye yönelik tutumları, sosyal etkileşim şekilleri ve kültürel yeterlilik algıları kapsamaktadır.

Geçerlik

Kültürlenme Ölçeği'nin geçerlik çalışmaları için spesifik istatistiksel değerler orijinal kaynak özetinde sunulmamıştır. Ancak, bir doktora tezi çalışması olduğu göz önüne alındığında, ölçeğin ölçtüğü yapıyı doğru bir şekilde temsil ettiğini kanıtlamak amacıyla **yapı geçerliliği** çalışmaları yapılmıştır. Bu çalışmalar genellikle, ölçeğin teorik beklentilerle uyumlu faktör yapıları ortaya koymak için Faktör Analizini (Factor Analysis) içerir. Ölçeğin tam geçerlik verilerine, tezin YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişilen tam metninden ulaşılabilir.

Güvenirlilik

Ölçeğin iç tutarlılığına (güvenirliliğine) ilişkin katsayılar (örneğin, Cronbach Alfa) orijinal metin içeriğinde belirtilmemiştir. Geliştirme amaçlarındaki psikolojik ölçeklerde, maddelerin aynı yapıyı ne kadar tutarlı ölçtüğünü gösteren yüksek bir iç tutarlılık katsayısı beklenmektedir. Güvenirlilik analizleri, ölçeğin zaman içinde tutarlı ve kararlı sonuçlar verdiğini doğrulamak için kritik öneme sahiptir.

Faktör Analizi

R. Aliyev tarafından geliştirilen **Kültürlenme Ölçeği**, çok boyutlu bir yapıyı ölçme amaçları için, faktör analizi teknikleri kullanılarak boyutları belirlenmiş olmalıdır. Bu analizler, ölçeğin maddelerinin hangi alt kültürlenme bileşenleri altında toplandığını bilimsel olarak kanıtlar. Bu alt boyutlar, öğrencilerin sosyal adaptasyon, akademik adaptasyon ve kültürel kimlik sürdürme gibi farklı adaptasyon alanlarını temsil edebilir.

Faktör analizinin sonuçları, ölçeğin kültürlenme kavramının teorik çerçevesiyle ne kadar uyumlu olduğunu gösterir ve ölçeğin nihai formunun oluşturulmasında temel rol oynamıştır.

Araç

Test Type: Geliştirme

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Derecelendirme bilgisi orijinal kaynaktan alınmıştır),

ancak geliştirme ölçekleri genellikle 4, 5 veya 7'li Likert tipi formatı kullanır.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Yükseköğretim Öğrencileri

Age Group: Genç Yetkinlik Dönemi (18-30 yaş aralığı)

Population Details: Farklı kültürlerden gelen ve Türkiye'deki yükseköğretim kurumlarında eğitim gören öğrenciler.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçeği (Self-report scale)

Anahtar Kelimeler

Acculturation Scale, Kültürlerarası Etkileşim, Uyum, Yüksekokul Öğrencisi, Psikometrik Geliştirme, Üniversite.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü (Tez çalışması'nın yürütüldüğü dönemdeki afilyasyon).

Correspondence Address: Belirtilmemiştir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, 2011 yılında R. Aliyev'in doktora tezi olarak tamamlanmıştır. Ölçeğin araştırma ve ticari amaçlarla kullanımı için gerekli izinler, öncelikle yazar Ramil Aliyev'den ve ilgili kurum olan Ankara Üniversitesi'nden talep edilmelidir. Genellikle akademik tezlerde geliştirilen araçlar, kaynak gösterilmek şartıyla akademik çalışmalarda ücretsiz kullanılabilir.

Kaynaklar

Aliyev, R. (2011). *Farklı kültürlerden gelen yüksek öğretim öğrencilerinin eğitim ortamlarındaki ilk etkileşim algıları'nın ve kültürlenme düzeylerinin incelenmesi* (Doktora tezi). Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara. Tez bağlantısı: tez.yok.gov.tr

Ölçeğin orijinal PDF belgesi (kulturlenme-olcegi-toad.pdf) aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: kulturlenme-olcegi-toad.pdf

Kültürlenme Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Sađlanan kaynak metinde ölçeğin maddeleri yer almamaktadır. Ölçek maddelerinin tamamına ulaşmak için lütfen yazarın 2011 tarihli doktora tezinin ekler bölümünü veya yukarıda belirtilen PDF dosyasını inceleyiniz.

ARABPSYCHOLOGY.COM